

فراخوان اقتصاددانان به جهانی شدنی از نوع دیگر

۱۹ اکتبر ۲۰۰۱

در آستانه برگزاری نشست ۹ تا ۱۳ نوامبر ۲۰۰۱ وزیران کشورهای عضو «سازمان جهانی تجارت» (WTO) در دوحه قطر قریب به ۶۰ تن از اقتصاددانان فرانسوی، اروپایی، کانادایی و غیره فراخوانی خطاب به جهانیان پیشنهاد و امضاء کردند که برای تغییر وضعیت اسفبار کنونی جهان به سود عموم مردم جهان و نجات سیاره ما از بلیه تخریب فراینده رابطه بین انسان با انسان و انسان با طبیعت، فراخوانی مسئولانه و بشردوستانه است و برای بازگرداندن جهان از لبه پرتگاه و گریز از بربریت حاکم نقش اساسی ایفاء می کند.

لازم به یادآوری است که پیشنهادهای این فراخوان در راستای هدفهای جنبش جهانیگر ATTAC (انجمن مالیات بر معامله های مالی برای کمک به شهروندان) است.

در اینجا بجاست که روشنفکران کشور ما از هر طیف فکری، عقیدتی و سیاسی به این جنبش که به مثابه اپوزیسیون دمکراتیک جهانی در برابر جهانی شدن جدید سرمایه داری و سیاست های ویرانگر WTO عمل می کند، بیبوندند و «آتاک» ملی کشور ما را بنابر آماج های مشترک این انجمن بوجود آورند. تردیدی نیست که پیروزی این آماج ها پیروزی همه ملتها در زمینه بهینه سازی رابطه های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در سطح ملی و جهانی است. متن فراخوان از این قرار است:

کنفرانس آینده وزیران «سازمان جهانی تجارت» در دوحه قطر از ۹ تا ۱۳ نوامبر برگزار می گردد. طرح بیان نامه پیش از کنفرانس نگران کننده است. زیرا اراده «سازمان جهانی تجارت» نمایشگر تحمیل اجباری «دور» جدید مذاکره ها با ندیده گرفتن منظم مسئله های مربوط به توسعه است.

«سازمان جهانی تجارت» به تشویق ایالات متحد، کانادا و اتحادیه اروپا مخفیانه چهار «موضوع سنگاپور» را (مطرح شده در آخرین کنفرانس WTO) دوباره در دستور کار قرار داده؛ در حالیکه اکثریت کشورهای جهان سوم راههای ترسیم شده در دستور روز را قبول ندارند. این موضوع که به سرمایه گذاری، رقابت، شفافیت بازارهای عمومی و آزادسازی تجارت مربوط است، مضمون دور جدید را که کشورهای جنوب خواهان آن نیستند، مشخص می سازد.

ازینرو، تانزانیا بنام گروه «کشورهای کمتر پیشرفته» خاطر نشان کرد که شرایط مذاکره درباره این چهار موضوع «سنجیده نیست، زیرا موضوع عبارت از مسئله های بغرنجی است که کشورهای کمتر پیشرفته توان درک همه جنبه های ضمنی آن را ندارند» و در پی آن تصریح می کند که شرایط برای گشایش مذاکره هایی که به تدوین «قاعده های الزام آور» در این قلمروها می انجامد، فراهم نیامده است.

این کشورها تصریح می کنند که آنها از موافقت های تجاری که قبلا به تصویب رسید، زیان دیده اند و ازینرو

درخواست دارند که مسئله دسترسی به بازارهای شمال و فراتر از آن عدم تعادل‌های موجود بین شمال و جنوب مورد بحث قرار گیرد.

ما بعنوان اقتصاددانان نمی‌توانیم شریک برانگیختن این نگرانی‌ها شویم. در حالیکه «سازمان جهانی تجارت» در عمل به دمپینگ اجتماعی سرگرم است. ضروری است که مفهوم دیگری از مبادله‌های بین‌المللی برپایه اصل‌های همبستگی، همکاری و تجارت منصفانه بکار گرفته شود. تنها بدین ترتیب است که می‌توان پایه‌های توسعه پایدار را که مبتنی بر احترام به حقوق مزدبران در کشورهای شمال و جنوب است، پی‌افکند و به حفظ و تأمین شغل و حقوق دمکراتیک همه خلق‌ها و اکوسیستم‌ها یاری رساند.

بنابراین، بطور مشخص نظر خود را بنفع هدف‌های زیر که بطور مطلق متفاوت و مغایر با برنامه «سازمان جهانی تجارت» است، اعلام می‌داریم:

- حفظ و توسعه خدمات عمومی در بخش‌های اساسی مثل آب، بهداشت، تأمین اجتماعی، آموزش و پرورش، فرهنگ و رسانه‌های سمعی و بصری، خدمات، ارتباط‌ها، حمل و نقل‌ها، مسکن و انرژی.

- رعایت اصل احتیاط در مورد آنچه که مربوط به محیط زیست، بهداشت عمومی، تغذیه و مخصوصاً در زمینه تولید و توزیع اندام‌های دگرگون شده ژنریک (OGM) است.

- منع صدور اجازه‌نامه‌ها در رابطه با دستکاری موجودات زنده: نبات‌ها، حیوان‌ها، ارگانیسم‌های ریز و ژن‌ها

- اعلام آب، هوا و میراث ژنتیک بعنوان ثروت مشترک

- تغییر حقوق مالکیت فکری در زمینه فرآورده‌های دارویی بنفع کشورهای فقیر

- بازشناسی و حق حفظ فعالیت‌های کشاورزی غذایی

- در نظر گرفتن اختلاف‌های عظیم بهره‌وری میان منطقه‌های بزرگ جغرافیایی و ضرورت مدیریت این اختلاف‌ها برپایه حق حمایت در چارچوب حقوق نوسازی شده بین‌المللی که مبتنی بر سیاست‌های توسعه است، نه صرفاً حق رقابت

بنظر ما در دوره‌ای که پس از سوءقصد‌های ۱۱ سپتامبر آغاز شده، سمتگیری دوباره‌ای لازم است. بانک جهانی در اول اکتبر سند هشدار دهنده‌ای درباره کاهش نرخ رشد کشورهای در راه توسعه انتشار داد. جیمس ولفسون رییس بانک، زنگ خطر را بصدا درآورده است: «ما به ارزش انسانی سوءقصد‌ها در ایالات متحد که باعث مرگ شهروندان تقریباً ۸۰ ملت در نیویورک، واشنگتن و پنسیلوانیا شد، آگاهیم». او می‌افزاید: «اما هزینه بشری دیگری وجود دارد که وسیعاً مورد غفلت قرار گرفته است. این هزینه توسط کشورهای در راه رشد و مخصوصاً آفریقا پرداخته می‌شود. بنابر ارزیابی‌های ما در همه جای جهان دهها هزار کودک اضافه بر رقم‌های گذشته از دست خواهند رفت. بهمین ترتیب، تقریباً ۱۰ میلیون انسان دیگر، بدلیل حمله‌های تروریستی با درآمدی کمتر از یک دلار در روز برای امرار معاش در معرض قرار گرفتن در زیر خط فقر قرار دارند. و این بخاطر آن است که آنها منبع‌های درآمدشان را از دست داده‌اند. و نیز شمار خیلی زیادی هستند که در فقر فروافتاده‌اند. چون استراتژی‌های توسعه بخطر افتاده‌اند».

شنبه ۱۰ نوامبر روز تظاهرات در مقیاس جهانی است. ما به این ابتکار یاری می‌رسانیم و این فرصت را برای رجوع به افکار عمومی و مقام‌های رسمی اروپایی بمنظور طرح تقاضاهای زیر در برابر «سازمان جهانی تجارت» غنیمت می‌شماریم:

- نفی دور جدید آزادسازی و هر نوع توسعه قدرت‌ها و سلطه رقابت «سازمان جهانی تجارت»
- سنجش ترازنامه قاعده‌ها و فعالیت‌های این سازمان از بدو پیدایش با شرکت کامل انجمن‌های شهروندان
- ادغام «سازمان جهانی تجارت» بعنوان نهادی تخصصی در یک دستگاه نهادی جهانی بمنظور عملی ساختن سیاست جهانی مبارزه با فقر و برای توسعه
- تبعیت «سازمان جهانی تجارت» از منشورهای بین‌المللی مانند «اعلامیه جهانی حقوق بشر» و قراردادهای بین‌المللی مربوط به حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و قاعده‌های بهداشتی و محیط زیستی
- این تبعیت باید بطور مشخص، بویژه بوسیله کنترل همه فعالیت‌ها و همه تصمیم‌های «سازمان جهانی تجارت» و بوسیله ارگان‌های مستقل (از نوع دفتر بین‌المللی کار برای حقوق اقتصادی، اجتماعی) و دموکراتیک که وظیفه دارند سازگاری کامل فعالیت‌های این سازمان را با متن‌های ذکر شده بررسی کنند، به اجرا در آید. و نیز این تبعیت باید با امکان اعتراض به هر تصمیم «سازمان جهانی تجارت» در برابر یک دادگاه مستقل از OMC، که تا کنون چنین نبوده است، در بیان آید.

با امضاء اولیه ۶۰ تن از اقتصاددانان که در متن

فراخوان ذکر شده است.

یادآوری

۱- جنبش ATTAC در شماره ۱ نشریه نگرش و OMC در شماره ۲ نگرش معرفی شده‌اند.

۲- نشانی آتاک در اینترنت عبارتست از: www.attac.org